

ÇANKIRI
KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ENSTİTÜSÜ

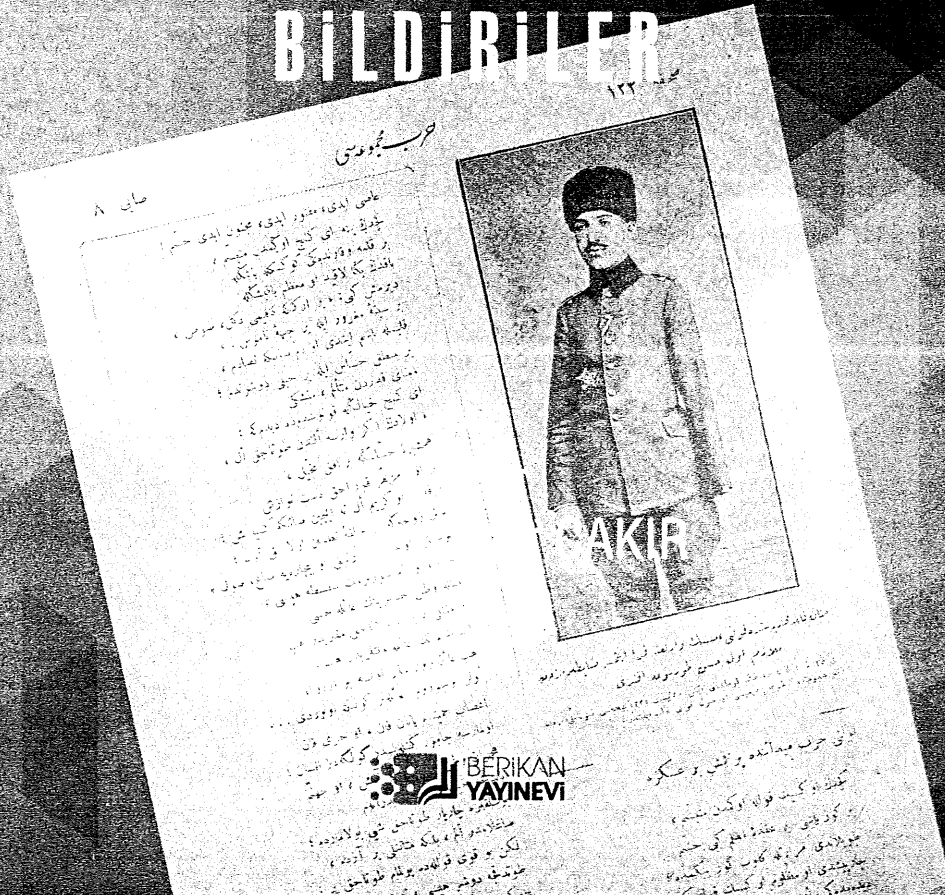

T.C. BAŞBAKANLIK
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ

TÜRK HARP EDEBİYATI KONULU I. ULUSLARARASI TÜRKİYAT SEMPOZYUMU

1-3 Kasım 2013 / ÇANKIRI

BİLDİRİLER

İBRAHİM ALÂETTİN GÖVSA'NIN BALKAN HARBİ ŞİİRLERİ

Bahanur GARAN*

İBRAHİM ALÂETTİN GÖVSA'S BALKAN WARS POEMS

Abstract

In Turkish Literature, İbrahim Alaettin Gövsa - is known with his research works such as *Türk Meşhurları Ansiklopedisi*, *Elli Türk Büyüğü*, also *Çocuk Şiirleri*. *Çocuk Ruhu* and *Çocuk Psikolojisi* that are in pedagogical field – has works in poetry such as Gövsa'nın *Rumeli'ye Dâsitân-ı Harb*, *Güft ü Gû*, *Çanakkale İzleri*, *Sulh ve Harb*, *Acılar ve Söz Oyunları*. In these Works the poems being composed of love of country and nation take the greatest place. The poet who engaged with The Balkan Wars with The Trabzon Battalion, struggled against the enemies in Çatalca frontline, and experienced the violence of the war in the exact place and the ambience of the war conveyed the scars of those days to the poetry book named *Güft ü Gû* (1913). The poems named such as *Rumeli'ye Dâsitân-ı Harb*, *Gönüllünün Gönlü* and *Bir Şehidin Başında* (1912) that were published in *Güft ü Gû* which was his first work, as a poetrybook after being published on the most bloody days of the war were sold in the aid of Hilâl-i Ahmer Cemiyeti. The poems contain not only the pain of being defeated and losing the land in sorrow but also with revenge. Gövsa despises the enemies that walk into the land, and encourages the soldiers to struggle against the enemies by addressing in a strong voice. In our paper the poems of Balkan Wars that take place in the work named *Güft ü Gû* will be examined in the sense of war ambience. Besides, the war will be discussed in the poet's point of view.

KeyWords: İbrahim Alâettin Gövsa, *Rumeli'ye Dâsitân-ı Harb*, *Gönüllünün Gönlü*, *Bir Şehidin Başında*, The Balkan Wars.

Giriş

Balkan Savaşları edebiyatımızda derin yankılar uyandırmış, savaş heyecanı ile gerek nazım gerek nesir türünde birçok eser verilmiştir. Bu şairlerden biri olan İbrahim Alâettin Gövsa'dır. O, Balkan Savaşları'na katılmış ve bu savaş neticesinde hamasi konulu şiirlere imza atmıştır.

İbrahim Alâettin'i; şiirleri, sanatsal gayesi ve düşünce dünyası göz önüne alındığında Millî Edebiyat Hareketi içerisinde değerlendirmek gereklidir. Fecr-i Âtî'nin hazırlık toplantılarına katıldıysa da "sanat sanat içindir" prensibinden dolayı bu topluluğa dâhil olmamış ve hatta o yıllarda yayımlanan *Âlem* adlı mizah dergisinde "Çelebi" takma adıyla yazdığı yazılarla Fecr-i Âtîcileri alaya almıştır (Çiççi, 2007: 447). Hayatı boyunca Millî Edebiyat anlayışı içinde eserler veren İbrahim Alâettin, şiirlerini *Rumeli'ye Dâsitân-ı Harb*, *Çocuk Şiirleri*, *Güft ü Gû*, *Acılar ve Söz Oyunları* isimli kitaplarda toplar. Savaş edebiyatına yönelik eserlerinden *Çanakkale Savaşları*'nı konu alan *Çanakkale İzleri*'nde kahramanlık, vatan ve millet temalarını ihtiva eden şiirler yer almaktadır. Yine *Çanakkale Zaferi*'nin etkisinde savaş intibaları neticesinde yazdığı *Sulh ve Harp* adlı bir tiyatro eseri de bulunmaktadır.

Şairin soyunun Balkanlı bir aileye dayanması onun Balkan topraklarıyla yakinen ilgilenmesinde pay sahibidir: "İbrahim Alâettin Gövsa, memlekete fikir ve kalem adamı yetiştirmiş olan 'Filibelizade' ailesine mensuptur. O, Filibeli Abdullah Efendi'nin torunu ve Mustafa Asım Bey'in oğludur" (Gürel, 1995: 1). Bu sebeple ata toprağı Balkanları her zaman önemsemiş, Trabzon'da bulunduğu yıllarda patlak veren Balkan Savaşları'na tereddüt etmeden koşmuştur. Balkan Harbi için Trabzon'da teşkil edilen tabura gönüllü olarak katılmış, hatta Çatalca Müdafası sıra-

* Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yeni Türk Edebiyatı Bilim Dalı Doktora Öğrencisi, el-mek: bahanurgaran@myynet.com.

sında bugünkü Halkalı civarına kadar gitmiştir (Gürel, 1995: 3). Nitekim şairlik serüvenine de Balkan Savaşı'nın getirdiği teessürlerle başlamıştır, zira 1912 yılında Trabzon'da yayımladığı küçük bir risale olan *Rumeli'ye Dâsitân-ı Harb* şairin ilk şiir kitabı olarak gösterilmektedir (Cunbur, 1989: 19). İbrahim Alâettin Gövsa; Balkan Savaşlarını *Güft ü Gû*'adlı eserinde geniş bir şekilde ele almaktadır: "Balkan Harbinde Trabzon taburu ile harbe iştirak etmiştir. Çatalca cephesinde bulunduğu epeyce tehlike ve güçlüklerle karşılaşmıştır. Bu günlerin *Güft-u Gû*'da izleri vardır. O zaman *Rumeliye, Gönüllünün Gönlü* ve *Bir Şehidin Başında* isimli manzumeleri ayrı ayrı risaleler halinde bastırmış ve Hilâliahmer menfaatine sattırmıştır" (Gürel, 1995: 30).

Türk edebiyatında *Türk Meşhurları Ansiklopedisi*, *Elli Türk Büyüğü* gibi ansiklopedi çalışmaları ve pedagoji alanındaki *Çocuk Şiirleri*, *Çocuk Ruhu* ve *Çocuk Psikolojisi* adlı araştırma eserleri ile tanınan İbrahim Alâettin Gövsa'nın harp edebiyatı ekseninde Balkan savaşlarını konu alan bu şiirleri bildirimizde incelenecektir.

İbrahim Alâettin Gövsa'nın Balkan Harbi Şiirleri

İbrahim Alâettin'in savaş şiirleri iki tema üzerinde yoğunlaşır. Bunlardan birincisi, yaşanan acıların, harap olan vatan toprağının anlatıldığı şiirler iken ikincisi intikam arzusuyla yazdığı şiirlerdir. *Rumeli'ye Dâsitân-ı Harbeseri* intikam şiirlerine verebileceğimiz örneklerdendir.

Balkan Savaşları'na katılarak yaşanan acıları bizzat yerinde görmüş, yenilgiyi bizzat yaşamış şairin Balkan Savaşı şiirleri hem kendisinin hem de devrin psikolojisini yansıtır niteliktedir: "Şiirlerine baktığımızda onun da genellikle gaza ve kahramanlık temalarını işlediğini görürüz. Bu temaya yönelmesindeki en büyük etken şahsiyetidir. Rus Harbi'nde bulunan ve Yemen'de şehit düşen Osman Paşa'nın kız tarafından torunu olan İbrahim Alâettin'de çok kuvvetli bir vatan ve millet sevgisi vardır. 1912 yılında Trabzon Lisesi'nde edebiyat öğretmenliği yaparken Balkan Harbi'nin patlak vermesi üzerine Trabzon'da teşkil edilen tabura gönüllü olarak katılması ve Çatalca Müdafaası sırasında bugünkü Halkalı civarına kadar gitmesi, sahip olduğu vatan ve millet sevgisini gösterir. İbrahim Alâettin, *Rumeli'ye Dâsitân-ı Harb* adlı eserini bu harp münasebetiyle Trabzon'dayken yazmıştır. Şairi kahramanlık temasını işlemeye sevk eden bir diğer etken ise içinde bulunduğu muhit ve zamandır" (Çitçi, 2007: 447).

Güft ü Gû'da yer alan ve ayrıca "Rumeli'ye Dâsitân-ı Harb" adıyla müstakil bir kitap olarak da basılan, 20 beşlikten oluşan 17 Teşrinievvel 1327/30 Ekim 1911 tarihli "Rumeli'ye" adlı şiirde; yurt topraklarına giren düşmanları kınayarak milletimizi düşmanla mücadele konusunda cesaretlendirir. Kalbine hançer giren, kargaşayla kaplanan her yanında kan biriken vatanın acı feryatları karşısında dayanamayan şair, bu duruma oldukça üzüldüğü vatana seslenerek Türklerden ayrı düşme korkusunu yaşamamasını, kanımızla imdadına yetişeceğimizi söyler. Temiz ufukların düşman eliyle kirlenmemesini isteyen şair, Türk milletinin namus hissiyle çarpan kalbinin vatani kurtaracağına inanır. Bunca yıl kan yutarak, bir deri bir kemik kalarak sabır eden acılı Türk millete seslenip kahpelik ve ihanetin öldüğünü, artık güzel günlerin geleceğini dile getirir. Zamanında bizlerin hükmü altında olan ulusların şimdi isyana kalkışarak topraklarımızı parçalamaya çalışmasını bir "kahpelik" olarak nitelendirmektedir. Gün fedakârlık günüdür, vatanın evlatlarını bu konuda harekete geçmeye çağırırken bu çağrıya cevapvermeyenleri ise lanetler:

"Kan yutarken bunca yıl sabreyledik

Kaldı millet bir deriyle bir kemik

Elverir artık ihânet kahpelik.

Şimdi koşmazsak senin imdâdına

Lânet olsun ey vatan evlâdına."

(Gövsâ, 1322-1328: 15)

¹ İbrahim Alâettin Gövsa'nın çocuk edebiyatımıza katkıları üzerine doktora tezi hazırlayan Zeki Gürel, şairin bu kitabı yeni harflerle yayımlamak istediğini fakat bastıramadığını anlatarak onun şu sözcüklerine yer verir: "İlk şiirlerimi ihtiva eden bu eseri Trabzon'da bastırmıştım. Tab adedi zaten pek azdı. Bunları size bazı yerlerini ıslah ederek 'Gençlik Şiirleri Güft ü Gû' adıyla tekrar bastırmak istedim. Yeni harflerle hiç çevrilmemiş olduğu gibi bu tab dahi adedin azlığından dolayı İstanbul'da hakkıyla neşredilememiştir" (Gürel, 1992: 111-112).

Vatan toprağını taksim eden bu milletlerin mazisine dönerek kuvvetimiz karşısında başlarını eğdiği, gölgemizde biçare halde yer aradıkları günlere telmih yapar. Avrupa'nın kışkırtması ile ayaklanan bu milletlere hak ettiği verilecek ve Balkan alkana bulanacaktır. Şair yapılan katliamların, eziyetlerin görmezden gelindiğini, kimsetarafından umursamadığını; ancak Türklerin hakkını araması, bu saldırılara karşılık vermeye kalkması söz konusu olduğunda yapılanların "vahşet" olarak nitelendirildiğini söyleyip öfke kusar ve adalet ister:

"Bomba, idâm ve şekâvet, ihtilâc
Onlara, azâde-i kayd-ı suâl
Sonra vahşet bizdedir encâm-ı hâl.
Kan akıtmağa temeddün, o hayâl
Bak nasılmış şimdi görsünler kutâl."

(Gövsâ, 1322-1328: 16)

Avrupa'nın hayran olunan "medeniyet" kavramı kan akıtmak anlamına gelmektedir. Medeniyet fikrinin cezp edici bir ışıltısı vardır, ancak yumruğu sağlam, kuvveti yerinde olanlar medeniyetin nimetlerinden faydalanabilir. Zayıflar ise medeni ülkelerin hükmü altında ezilir. Türk ordusunun kahramanlığına güvenen şair, katillere kan akıtmanın ne demek olduğunu göstereceklerine inanır. Tanrı'ya ulaşma yeri olan kutsal harp meydanında cenk etmenin nasıl olduğunu herkesin öğreneceği vurgulanarak askere duyulan güven ortaya konulmuştur:

"Fikr-i temeddün gerçi pek revnaklıdır.
Onda lâkin bir hakikat saklıdır:
Yumruğu sağlam olanlar haklıdır:
Harb ise bir hakka râh-ı ittisâl
Şimdi görsünler nasılmış bak kutâl."

(Gövsâ, 1322-1328: 16)

Savaşmaya ne derece istekli olduğu kılıçların paslandığı, artık parlaması gerektiğini belirten ifadelerle dile getirilir. Şair, Türk ordusunu "kaplan" sözcüğüyle nitelendirerek yüceltirken kendisini bir kaplana denk gören düşman askerini ise bu gaffetinden dolayı aşağılar. Topun, tüfeğin artık patlamasını isteyerek cenk arzusunu yineleyen şair, savaş naralarının göğe ulaşmasının vaktinin geldiğini söyler. Yalana, rüyaya her zaman saygı gösterilmiş, biz muzdarip olurken düşman amacına ulaşmıştır. Fakat beklenen muazzaz intikam günü gelmiştir. Savaşın başlamasıyla Balkan kana boyanacak buyerlerde kırmızıdan farklı bir renk kalmayacaktır:

"Her zaman endişe, kasvet, kıl ü kâl,
Her zaman âtîdemüdhîş ihtimâl;
El-amân artık yetiştî gam, melâl.
Meydan alsun, ufka yükselsin hilâl;
Kâinât isterse etsin iştiâl"

(Gövsâ, 1322-1328: 17)

Geçmişten bugüne nice gazaya, kavgaya şahitlik eden hilâle de seslenir; kazanılacak zaferle bu topraklarda tekrar dalgalanarak düşman afağına dikilmesini ve can veren askerlerin onun gölgesinde mesut yatmasını ister. Maziye gururla anan şair; hisarların burçlarını süsleyen Türk bayrağının bir zamanlar Nemçe (Avusturya), Yemen, Hint, Bulgar semalarında yükseldiğini ve o mutlu günlerde şanlı gölgesinde dinlenen hilâlin, bugün milletimize kefen olduğunu söyler. Fakat Türk milleti bayrağını yine yalnız bırakmayacak, zor günlerinde hilâlin peşinden gidecektir. Ardında kanlı şimşekler çaktıran, başları önünde secdeye kapatan kılıca da seslenen şair, uzun zamandır hareketsiz kaldığını; ancak savaş zamanının nihayet geldiğini ve artık kınından sıyrılması gerektiğini belirtir.

"Ey Oğuz Han neslinin evlâdı Türk!
Târihin kan, şan dolu bünyâdı Türk.
Dinlesen rüzgârların feryâdı Türk,
Dağların, sahrâların da yâdı Türk,
En temiz insanların ecdâdı Türk."

(Gövsâ, 1322-1328: 18)

Türk milletinin soyunu yücelten satırlarda İbrahim Alâettin, maziye anar. Osmanlı'yı yük-
selişe taşımış padişahların adına yer vererek Türk tarihinin zaferlerini gururla anlatır:

*"Sen bu neslin bir asil evlâdısın
Osman'ın, Orhanlar'ınahfâdısın,
Yıldırımla Yavuz'un bir yâdısın!
Bir alev yanmazsa kalbinde bugün
Piç demeksin yâ geber, yâhûd sürün!"*

(Gövsâ, 1322-1328: 18)

Türk askerinin yanında olmayanı, onla beraber cenk etmeyeni sert sözlerle kınar. Rume-
li'de çekilen acılar, yaşanan kargaşalar ceddimizin da kemiklerini sızlatmıştır. Fakat Türk askeri
bütün yapılanların intikamını alacaktır:

*"Dağlıyı, Bulgar, Yunan, Sırbı değil
Kâinâtı dinlemez Osmanlı bil!"*

(Gövsâ, 1322-1328: 19)

Kosova Sahrası'nda verilen mücadelelere de eğilen şair, şehit ruhlarını hürmetle anar.
Bulgaristan'da, Sofya'da hâlâ Türk evlatları yaşamakta, Balkan'ın her bir taşında Türk izine
rastlanmaktadır. Hatta Balkan tabiatı bile Türk'ü unutmamakta, şanını rüzgârlar fısıldamakta,
namını ırmaklar hatırlamaktadır. Şair intikam hissiyle yanmaktadır. Türk askerinden taş üstünde
taş bırakmamasını, Rumeli'de kansız ırmak hatta küçük bir dere, zerre kadar bir toprak dahikal-
mamasını istemektedir.

*"Şan ile almazsa millet intikâm
Türk'e ben Türk'üm demek olsun harâm.
Patlasın ki öyle müdhiş bir kıyâm
Kal'alar burcunda bayrak kalsın.
Bir ağaç üstünde yaprak kalsın."*

(Gövsâ, 1322-1328: 19)

Izdırapla dolu vatanı "anne" olarak adlandıran şair, kalbindeartık keder ve sıkıntı kalma-
masını söyler. Çünkü genç ihtiyar vatanın her evladı onun yoluna feda olmayı arzulamaktadır.
Vatan evlatları eğer bu memlekete sevinçgetiremeyecek olurlarsa kahirolacaklardır. Bu noktada da
vatan onlar için muazzam birmezara dönüşerek kucakını açıp şehitlerini bağrına basacaktır. Bu
uzun şiirde Balkanlaruğruna "Ya İstiklal, ya ölüm!" nidalarıyla savaşa koşan Türk askeri resme-
dilmiş, coşkudolu bir üslupla tüm milletten yardım istenmiştir.

Şairin 16 Teşrinievvel 1326/29 Ekim 1910 tarihli 20 beyitlik "Gönüllünün Gönlü" adlı şi-
iri de savaş günlerinde yayımlanır. Düşman vatan toprağını çiğneyerek yürümüş, savaş meyda-
nında yıldırımlar, şimşekler çıkmış, vatan ufukları düşman topuyla perişan olurken Türk ocakları,
camileri yıkılmıştır. Düşman süngüleriyle kahraman Türk askerleri katledilirken masum kadın ve
yaşlılar esir düşmüş, yaralanmış, hakarete uğramıştır. Namus, şeref, insanlık başta olmak üzere
bütün kutsal değerler ayaklar altına alınmıştır:

*"Çocukların vurulur çizmelerle başlarına,
İrinle kan karışır zevce, anne yaşlarına.*

*Yuhûş elinde saçından sürüklenir kızlar...
Bu kanlı safhaya vicdân-ı âsümân sızlar."*

(Gövsâ, 1322-1328: 22)

Bu felaket tablolarının tasvirinin ardından sözü intikam duygularına getiren şair, coşkun
bir eda ile yapılanların öcünün alınması isteğinde bulunur. Şiir yazmanın intikam arzusunu sus-
turmadığını söyleyerek harp meydanına varmak ister çünkü o, savaşmak için can atmaktadır:

*"Gecemde harbile ,rü' yâlarımla uğraştım,
Bütün gün işte bu hulyâlarımla uğraştım.*

*Başımda ceng ediyordu sâik-i ümîd
İçimde bir ebedi ses diyordu: Şâir, git!"*

(Gövsâ, 1322-1328: 22)

Şair savaş arzusunu aktaran mısralardan sonra, ardında kalanlara, annesine, kardeşine, sevdiğine ağlamaya başlar ve bu şekilde diğer askerlerin duygularına da tercüman olur. Fakat asker ne kadar özlem dolu olsa da acısını kalbine gömerek savaşmalı, derdini, tasesini unutarak vatani kurtarmaya çalışmalıdır. Vatan harap olursa bütün hayal ve ümitler de yok olacak, aile sevgisi, aşk ve mutluluk karanlığa gömülecektir. Kapıldığı hüzünden hemen kurtulan şair, tekrar-
dan kin ve intikamla haykırmaya başlar. Gönlü mahşer yerine dönen askerın artık gözünde kavga dumanı, dudagında savaş çılgılığı vardır. Savaşın kazanılacağına dair ümidini koruyan şair, eğer bu kavmin kadêri felaketle sonlanacaksa Tanrı'dan canını almasını ve yaşanılacak olaylara tanık olmamasını diler.

Şairin Çatalca müdafaası sırasında yazdığı 8 Teşrinisani 1328/21 Kasım 1912 tarihli 126 mısralık "Bir Şehidin Başında" başlıklı manzume de savaşın şiddetini yansıtır niteliktedir. Bu şiirde de Balkan topraklarının kaybedilişinin derin acısı hissedilmektedir. Şair bir nevi ağıt yakarak mezara dönen vatan için ağlamaktadır. Düşman naraları ufukları kaplamakta, gelecek şanlı geçmişi nefret darbeleriyle yıkmaktadır. Yıkılan vatan parçasının bağrında uyuyan şehitlere imrenir, onlar bu felaket günlerini görmeden ebedi huzura kavuşmuştur:

"Uyu sen olma bir şâhid, şehid olmak saâdettir.

Bu izmihlâli görmek mevitten müdhiş felâkettir."

(Gövsâ, 1322-1328: 26)

Düşman istilası altında vatanın şanlı mazisine gölge düşmüş, Türk toprağı harap olmuştur. Fakat şairin tamamen ümidini kesmediğini bu şiirde de görmek mümkündür. Öyle ki o, vatan toprağının Türk askerinin yardımını beklediğini haykırarak savaş çağrısı yapar ve çamurdan kitleler halinde yüzlerce askerın geçişini tasvir eder. Askerlerin yürüyüşü, toplanışı, savaşa hazırlanışı şiirde kendisine geniş yer edinir. Savaşın akıbetini ilerleyen satırlarla birlikte takip etmek mümkündür. Türk askerinin şaniyla battığını; garip, avare, bi-derman ve bi-imdad olarak uyumasını kederle anlatır. Dağ gibi güçlü ordunun yıkık bir kale halinde serilmesi şairi derinden yaralar. Bir iz bırakmadan toprak olan askerlere ve onların şehadetinden haberi olmayan ailelere değinir. Askerler ölse de ümitleri hâlâ yaşamakta, tarlaları, bağları, bahçeleri kendisini beklemektedir. Gözü yaşlı anneler, dudaklarında dualarıyla dedeler, sessizce ağlayan gelinler ve ümit dolu çocuklar askerinin yolunu gözlemektedir. Fakat Türk askeri vatanını kendi canına, ailesine ve geleceğine tercih ederek şerefsiz, muhacir ve mekhur olmaktansa savaşarak ölmeyi seçmiştir. Şehitlerden vatanın perişan halini görmektense uyumalarını isteyen Gövsâ, onların bu dünyaya bıraktığı son sözcükleri şöyle aktarır:

"Esselâm ey benim güzel vatanım

Bize bir ni'met-i ezel vatanım

Nice devletlere bedel vatanım

Şimdi bir makber-i emel vatanım"

(Gövsâ, 1322-1328: 29)

Evler, ekinler, tarlalar kimsesiz kalmış, her yeri hazin bir sessizlik kaplamıştır. Ak saçlı, heybetli yaşlılar, kucagında yavrusuyla bekleyen kadınlar hayal olmuş, köylüler aç ve çıplak kalmış, mescitlerde ezanlar susmuştur. Namuslu genç kızlar hakarete uğramış, çobanların kavalı susmuş, çocukların oyunu bitmiş, evlerin bacası sönmüş, bebeğini uyutan annelerin ninnisi kesilmiştir. Şair, savaşın cephe gerisindeki etkisini hayalet şehir tablosu çizerek anlatır:

"Şimdi damlardaki duman bitmiş,

Köylüler ihtiyar, civan bitmiş,

Ne kadar varsa müslüman bitmiş,

Baba yurdunda hânüman bitmiş."

(Gövsâ, 1322-1328: 31).

Kısa zaman önce bu evlerde mutlu aileler yaşarken bugün her yer ıssız mezarlığa dönmüştür. Sokaklarda gururla yürüten kahraman Türk gençleri şimdi toprak olmuş, zafer yad ellerde kalmıştır. Şair, şiirin sonunda kaybedilen vatan toprağına veda ederek tek arzusunun sinesinde gömülmek olduğunu söyler:

"Elveda ey harâb olan vatanım,
Hasta bağı tûrâb olan vatanım.
Şanlı mâzîsihâb olan vatanım!
Bana sînende bir avuç ver ver!"

(Gövsâ, 1322-1328: 32).

Şairin diğer şiirlerine nazaran bu şiirinde daha karamsar bir tablo söz konusudur. Zira savaş ilerlemiş, yenilgi kesinleşmiş, Balkan toprakları kaybedilmiştir. Kederli bir edanın hakim olduğu mısralarda vatana veda edildiği görülmektedir.

Sonuç

Şairin ilk şiir kitabı olan *Güft ü Gü*'da yer alan *Rumeli'ye Dâsitân-ı Harb, Gönüllünün Gönlüve Bir Şehidin Başında* (1912) isimli manzumeler, Balkan Harbi'nin en kanlı günlerinde yayımlanmıştır. Bu manzumelerden *Rumeli'ye Dâsitân-ı Harb* ayrıca basılıp Hilâl-i Ahmer Cemiyeti yararına satılmıştır.

Rumeli'ye Dâsitân-ı Harb, Gönüllünün Gönlüve Bir Şehidin Başında incelendiği takdirde şairin, Balkan Savaşları'nı sadece kaybedilen toprakların acısı, mezalim, hüznü ile değil, kin ve intikam arzusuyla da ele aldığı görülmektedir. Zira şair, düşmanı kinayarak küçük görmek ve güc bir edayla Türk milletine seslenerek düşmanla mücadele konusunda milletimizi cesaretlendirmektedir.

Bildirimizde şairin savaş konulu eserleri üzerinde durulmuş, özellikle Balkan Savaşları'nı temel alarak yazdığı şiirden hareketle şiir dünyasına yansıyan savaş manzaralarına yer verilmiştir. Balkan Savaşları'na katılarak acıyı, mağlubiyeti, zulmü bizzat yaşayan şairin, muhayyilesinde savaşın edindiği yer şiirleri aracılığıyla yorumlanmıştır.

Kaynakça

- ÇİTÇİ, Sinan (2007) *Türk Şiirinde İdeal Tipler*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- (GÖVSA), İbrahim Alâettin (1322-1328) *Güft ü Gü*, Trabzon: İkbâl Matbaası.
- (1328) *Rumeli'ye Dâsitân-ı Harb*, Trabzon: İkbâl Matbaası (Feyz Kütüphanesi).
- (1989) *Çanakkale İzleri*, Haz. Müjgân Cunbur, Ankara: AYK/Atatürk Kültür Merkezi Yayını.
- GÜREL, Zeki (1992) *İbrahim Alâettin Gövsâ ve Çocuk Edebiyatımızdaki Yeri*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi.
- (1995) *İbrahim Alâettin Gövsâ*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.